

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 21 september 2021

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

3. Presentation av Sloveniens ordförandeskapsprioriteringar

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Det slovenska ordförandeskapet (1 juli – 31 december) avser att presentera sina prioriteringar och sitt arbetsprogram för arbetet i rådet under andra halvåret 2021. Ordförandeskapets fyra huvudprioriteringar är EU:s återhämtning och motståndskraft, Konferensen om Europas framtid, en stärkt rättsstat som ett gemensamt europeiskt värde och ett trovärdigt och säkert EU som bidrar till stabilitet i närområde.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

-

4. Förberedelser av Europeiska rådets möte den 21–22 oktober 2021 – utkast till kommenterad dagordning

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid mötet kommer ett utkast till kommenterad dagordning inför Europeiska rådets möte den 21–22 oktober att behandlas. Dagordningen har ännu inte delgivits medlemsstaterna. I enlighet med den indikativa Ledaragendan som Europeiska rådets ordförande publicerat förvänts covid-19, digitala frågor och förberedelser av höstens toppmöten mellan EU och Asien (ASEM) respektive inom det östliga partnerskapet att stå på dagordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Utkast till kommenterad dagordning har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

5. Covid-19-samordning inom EU

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Vid mötet förväntas rådet informeras om aktuella frågor avseende covid-19-samordning inom EU. Den närmare inriktningen på information är i dagsläget inte känd.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Samråd med EU-nämnden gällande covid-19-samordning inom EU har skett vid ett flertal tillfällen. Senaste tillfället var i EU-nämnden den 23 juni inför mötet i Europeiska rådet den 25 juni och dessförinnan i EU-nämnden den 7 maj inför möte i Allmänna rådet den 11 maj.

6. Relationen mellan EU och Storbritannien

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Rådet kommer att få en lägesuppdatering om relationen mellan EU och Storbritannien. Lägesuppdateringen förväntas fokusera på diskussionerna om det så kallade Nordirlandsprotokollet, som utgör del av utträdesavtalet, vilka intensifierats efter att den brittiska regeringen i juli publicerat ett papper vari en omförhandling av protokollet efterfrågas. Kommissionen har avvisat att en omförhandling skulle vara aktuell.

Handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien, som tillämpats provisoriskt sedan den 1 januari 2021, trädde formellt i kraft den 1 maj. Arbetet med att genomföra avtalet fortsätter under hösten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Relationen mellan EU och Storbritannien har behandlats vid flertalet tillfällen. EU-nämnden informerades senast om frågan den 16 april inför Allmänna rådets möte den 20 april och vid samrådet inför Europeiska rådet den 24–25 juni.

7. Lagstiftningsprogrammering

Diskussionspunkt

a) Kommissionens årliga framsynsrapport

Förslagets innehåll

Strategisk framsyn ska stödja kommissionens långsiktiga arbete och ett viktigt element i arbetet är årliga rapporter. Den första framsynsrapporten kom förra året och behandlade EU:s resiliens. Den följs nu av 2021 års rapport med inriktning på förstärkning av EU:s långsiktiga kapacitet och handlingsfrihet, sett i ett tidsmässigt perspektiv framåt år 2050.

Rapporten tar sin utgångspunkt i fyra stora globala tendenser ("megatrender") som påverkar EU:s kapacitet och handlingsfrihet. Det handlar om klimatförändringar och andra miljömässiga utmaningar, digital

hyperkonnektivitet och teknisk omställning, angrepp på demokratin och värden samt förändringar i världsordningen och demografi. Rapporten pekar därefter ut tio strategiska områden för politiska åtgärder:

1. Säkerställa hållbara och resilienta hälso- och sjukvårdssystem och livsmedelssystem.
2. Säkra energi till rimligt pris och en utfasning av fossila bränslen.
3. Stärka kapaciteten inom datahantering, artificiell intelligens och spetsteknologi.
4. Säkra och diversifiera tillgången till kritiska råvaror.
5. Sträva efter världsledande EU-standarder.
6. Bygga resilienta och framtids säkra ekonomiska och finansiella system.
7. Utveckla och bibehålla färdigheter och talanger som motsvarar EU:s ambitioner.
8. Förbättra säkerhets- och försvarskapaciteten och tillgången till rymden.
9. Arbeta med globala partner för att främja fred, säkerhet och välbefinnande för alla.
10. Stärka institutionernas resiliens.

Rapporten kommer att presenteras vid rådets möte.

Förslag till svensk ståndpunkt

Kommissionens strategiska framsynsrapport är ett ambitiöst och mångfacetterat dokument om behovet av att stärka EU:s långsiktiga kapacitet och handlingsfrihet. Konceptet strategisk autonomi har under de senaste åren fått avsevärt utrymme i diskussionen på alla nivåer om EU:s utveckling. Regeringen har i denna diskussion alltid framhållit betydelsen av att nödvändiga åtgärder för att stärka unionens handlingsfrihet och beredskap inte ska innebära någon ändring av EU:s grundläggande öppenhet mot omvärlden eller innebära omfattande stöd till europeiskt näringsliv. Detta synsätt har generellt fått bred uppslutning och avspeglas bland annat i att kommissionen numera talar om ”öppen” strategisk autonomi. I inledningen till den aktuella rapporten slås också fast att öppenhet och en regelbaserad internationell och multilateral samvaro är strategiska val för EU. Denna grundsyn kommer att genomsyra regeringens reaktion på den aktuella rapporten när en inledande analys av innehållet genomförs i Regeringskansliet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Riksdagen har informerats om den första framsynsrapporten genom Faktapromemoria 2020/21:FPM5.

a) Avsiktsförklaringen

Förslagets innehåll

Den 15 september håller kommissionens ordförande ett årligt återkommande tal om Europeiska unionen i Europaparlamentet. I samband med det skickar även kommissionen sin avsiktsförklaring till rådets ordförande och Europaparlamentets talman vilken ska diskuteras vid rådets möte. Därefter väntas kommissionen den 19 oktober presentera sitt arbetsprogram för 2022.

Arbetet sker inom ramen för det interinstitutionella avtalet (IIA) om bättre lagstiftning. Enligt avtalet ska rådet, Europaparlamentet och kommissionen diskutera och enas om de viktigaste lagstiftningsprioriteringarna för det kommande året.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är positivt att flera strategier inom prioriterade områden för EU redan är presenterade av kommissionen så som inom klimat-, digitala-, industri-, migration-, och hälsoområdet. Det är viktigt att de utlovade initiativen på dessa områden presenteras under det kommande året. Många av dessa förslag kommer att behöva hanteras under det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd 2023.

Regeringen anser att det finns några områden där det är särskilt önskvärt att nya förslag tas fram. Det första området rör brottsbekämpning och säkerhet. Det handlar bland annat om att kriminellas tillgång till explosiver, pyroteknik och olagliga skjutvapen behöver begränsas avsevärt och initiativ för att säkra effektiv tillgång till information om elektroniska kommunikationer i brottsbekämpningen. Det andra området handlar om den inre marknaden. EU behöver stärka sin konkurrenskraft där satsningar behövs inte minst inom tjänstesektorn. Det tredje området rör infrastruktur där flera förslag redan presenterats genom Fit for 55 men dessa skulle kunna kompletteras

med initiativ om elektrifiering av vägtransporter genom standarder för elvägar och standardiserad laddinfrastruktur för eldrivna fartyg.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

-

8. Konferensen om EU: framtid

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid rådets möte ska det slovenska ordförandeskapet ge en lägesrapportering om arbetet i framtidskonferensens verkställande styrelse, i synnerhet planeringen av konferensens andra plenarförsamling den 22–23 oktober. Vidar förväntas ordförandeskapet informera om ett förslag om att tillsätta arbetsgrupper som har till syfte att underlätta och förbereda plenarförsamlingens överläggningar. Ordförandeskapet kommer även informera om planeringen av de europeiska medborgarpanelerna som äger rum i september och oktober samt aktiviteten på konferensens digitala plattform.

Framtidskonferensens verkställande styrelse ansvarar för att anordna konferensens plenarförsamling och de europeiska medborgarpanelerna. Europeiska medborgarpaneler, med 800 slumpmässigt valda personer från hela EU, diskuterar de förslag och åsikter som läggs upp på konferensens digitala plattform. De lämnar även slutsatser från sina diskussioner till plenarförsamlingen. I plenarförsamlingen förs beslutsfattare, civilsamhället, arbetsmarknadsparter och medborgare samman för att överlägga kring dessa slutsatser. För att förbereda dessa överläggningar kan särskilda arbetsgrupper upprättas inför plenarförsamlingen. Enligt förslaget från ordförandeskapet ska dessa ledas av styrelsemedlemmar från de tre institutionerna, de nationella parlamenten samt European Youth Forum.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att framtidskonferensens upplägg och styrning bör utgå från ett medborgarperspektiv. En interinstitutionell dragkamp och kompetensdiskussioner bör undvikas, och det är grundläggande att den

fördragsfästa institutionella balansen bevaras. Regeringen betonar vikten av att konferensen genomförs effektivt och att onödig byråkrati undviks

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Riksdagen har informerats om framtidskonferensen den 29 april 2019 genom faktapromemoria 2019/20:FPM17.

Samråd om konferensen skedde i EU-nämnden den 11 december 2019 inför behandling som en övrig fråga på Europeiska rådets dagordning den 24 januari 2020 och den 25 maj 2020 inför behandling som diskussionspunkt i Allmänna rådet. EU-nämnden informerades om konferensen även den 9 oktober 2020, den 18 januari 2021, den 19 februari 2021, den 19 mars 2021, den 16 april 2021, den 7 maj 2021 samt den 18 juni inför behandling som informationspunkt i Allmänna rådet. Skriftligt samråd av den gemensamma deklARATIONEN skedde med EU nämnden den 5 mars 2021.

Överläggning om konferensen skedde i utrikesutskottet den 23 januari 2020 samt information gavs den 17 september 2020 och den 13 april 2021. Konstitutionsutskottet informerades om konferensen den 21 januari 2021

9. Övriga frågor

-